

Oponentský posudek na diplomovou práci Štěpánky Stejskalové *Komparace postojů Irska a Velké Británie u vybraných aspektů evropské integrace*

Štěpánka Stejskalová se rozhodla ve své diplomové práci nazvané „Komparace postojů Irska a Velké Británie u vybraných aspektů evropské integrace“ zkoumat stanoviska vybraných zemí k pěti oblastem evropského integračního procesu. Jedná se o regionální politiku, hospodářskou politiku, zahraniční politiku, dvojí referendum o Smlouvě z Nice a předsednictví v Radě EU. Tyto aspekty evropské integrace mají být zkoumány od doby vstupu Velké Británie a Irska do Evropského společenství, tedy od roku 1973, do současnosti. Důraz by měl být kladen na období 90. let.

Již výběr témat a časového období naznačuje, že autorka svoji zaměřila velmi široce. Jednotlivé oblasti, které práce zkoumá, by vydaly na samostatné diplomové práce i v užším časovém vymezení. Navíc autorka nikde blíže nezduvodňuje, proč si zvolila právě těchto pět témat. Omezuje se pouze na přesvědčení, že „jsou důležité pro vývoj evropské integrace v těchto zemích“. Lépe je naopak zdůvodněno začlenění irského referenda o Smlouvě z Nice a předsednictví.

Autorka také nedostatečně definuje hypotézy práce (s. 5–7). Navíc opravdu nelze v práci tohoto typu uvádět, že „pokud zbude prostor pro sledování určitých vzájemných vztahů ať už historických či současných, které budou mít souvislost s integračním procesem, ráda bych se zabývala i vzájemnými vztahy těchto dvou zemí“. (s. 5)

Dalším problémem práce je ten, že u kapitol věnovaným jednotlivým politikám autorka ne vždy dokázala oddělit úroveň evropskou a národní tak, aby jednotlivé části práce na sebe logicky navazovaly. Např. v kapitole dvě pojednávající o regionální politice je nejdříve uveden obecný vývoj regionální politiky EU (s. 13–15), následují pasáže věnované regionální politice v Irsku a do části pojednávající o regionální politice ve Velké Británii je opět včleněn obecný vývoj regionální politiky EU (s. 29–30). Trošku zavádějící je i použitá terminologie. Autorka zaměňuje pojmy regionální politika EU a regionální politika Irska a Velké Británie (viz název 2. kapitoly), což ale není vždy totéž. To samé lze říci v případě hospodářské politiky a zahraniční politiky (viz názvy kapitol a cíle práce na s. 4).

Co se týče terminologie, autorka na s. 9 uvádí, že často místo termínů „používá zkratky (např. ES, EU atd.)“, které „považuje za shodné s jejich původní verzí“. O jakou původní verzi se jedná, nikde autorka nezmiňuje.

V práci také chybí její teoretické ukotvení. Autorka pouze tvrdí, že „místy je odkazováno na mezivládní teorii evropské integrace“, ale nikde tento přístup nevysvětluje a zdůvodnění, že „tento přístup byl vybrán proto, že integraci tak, jak ji popisuje intergovernmentalismus, upřednostňuje Velká Británie, zejména v určitých politikách.“ (s. 7), je zcela nedostatečné.

Přestože autorka hovoří o tom, že „hlavním přínosem práce je podrobná analýza politik a postojů irské a britské politické elity i dalších společenských subjektů těchto dvou států...“ (s. 9, srovnej s. 4), z textu jednoznačně vyplývá, že se o podrobnou analýzu nejedná. S ohledem na širší problematiku to ani není možné. Příkladem může být kapitola věnovaná předsednictví, kterou autorka zařadila z důvodu, aby „zhodnotila, do jaké míry jsou státy schopny obhajovat své zájmy v EU“ (s. 4). První otázkou je, zda lze předsednictví považovat za jediný ukazatel schopnosti jednotlivých členských států prosazovat své zájmy v Evropské unii. Druhou, zda s ohledem na cíl a přínos práce, lze pouze na jednom příkladě hodnocení

předsednictví získat relevantní informace o prosazování zájmů dané země. Autorka také nikde nezdůvodňuje, proč zvolila rozbor právě posledních předsednictví obou zemí. Dále lze konstatovat, že spíše než o analýzu se jedná o popis průběhu obou předsednictví, na některých místech se jedná až o prostý výčet otázek (např. priority britského předsednictví, s. 109–110).

Přestože autorka oproti první verzi práce člení použitou literaturu na primární a sekundární, do primárních pramenů vkládá i zdroje, které v žádném případě za primární považovat nelze. Jedná se např. o E15. *Priority britského předsednictví 2005: Rozpačité postavení Tonyho Blaira* nebo Gilland, Karin. *Europe and the Irish General Election of May 2002* a další.

Celkově se dá říci, že druhá verze práce (i když autorka ponechala rok obhajoby 2009 místo 2010) je z pohledu stylistického o něco lepší (přestože stále za zlomový rok irských dějin považuje rok 1801 bez bližšího vysvětlení, s. 112). Co se týče hlediska obsahového, autorka se ani tentokrát nedokázala s jeho šíří dobře vyrovnat.

Z uvedených důvodů opět tedy doporučuji, aby práce byla přepracována a autorka se zaměřila pouze na jednu, maximálně dvě konkrétní otázky.

Diplomovou práci v této podobě k obhajobě doporučit nelze.

V Praze dne 25. ledna 2010

PhDr. Zuzana Kasáková